

ONDERZOEK NAAR DE BESTUURLIJKE TOEKOMST VAN SCHERPENZEEL EN BARNEVELD

WAT VINDEN DE INWONERS VAN SCHERPENZEEL EN BARNEVELD BELANGRIJK IN HUN DORP EN WAT VERWACHTEN ZE IN DE TOEKOMST VAN HUN GEMEENTE.

› Inhoudsopgave

• Inhoudsopgave	2
• Samenvatting en conclusies	3
• Over het onderzoek.....	4
• Over Kieskompas	4
• Onderzoeksopzet	4
• Respondenten (gewogen).....	5
• Resultaten	7
• Verklarende factoren	7
• Institutioneel vertrouwen	7
• Verbondenheid	8
• Persoonlijkheid.....	8
• Prioriteiten bij toekomst gemeente	9
• Voorzieningen, gemeentelijke dienstverlening en financiën	10
• Voorzieningen	10
• Gemeentelijke dienstverlening	11
• Gemeentefinanciën en lokale belastingen.....	12
• Toekomst van voorzieningen, dienstverlening en de financiën	13
• Inspraak, identiteit en duidelijk toekomstplan	17
• Inspraak van inwoners	17
• Een sterke identiteit	18
• Duidelijk toekomstplan	19
• Toekomst van inspraak, identiteit en de gemeente	19

› Samenvatting en conclusies

Dit onderzoek brengt in kaart wat inwoners van Barneveld en Scherpenzeel belangrijk vinden in hun dorp en wat ze van hun gemeente verwachten. (Het is dus geen peiling over zelfstandigheid, samenwerking of herindeling.)

De basis van de vragenlijst wordt gevormd door de informatie die de provincie eerder had verzameld tijdens keukentafelgesprekken, themabijeenkomsten, stellingen die online zijn voorgelegd, en reacties op sociale media. Aanvullend zijn vragen opgenomen die nodig zijn voor het generaliseren van de uitkomsten van de respondenten naar alle inwoners van beide gemeenten en voor meer inzicht te verkrijgen in de motivatie achter bepaalde meningen.

De analyses zijn gemaakt op basis van 794 respondenten, waarvan 337 Scherpenzeelers en 457 Barnevelders. Respondenten uit andere gemeenten zijn niet meegenomen in de resultaten. De resultaten van dit onderzoek zijn gewogen naar geslacht, leeftijd en stemgedrag tijdens de gemeenteraadsverkiezingen in 2018 om de data (ten aanzien van deze variabelen en binnen de gebruikte categorieën) representatief voor Scherpenzeel en Barneveld te maken. In deze uitgebreide rapportage worden alle posities op de stellingen weergegeven en besproken. Drie belangrijke noties vallen op.

(1) Het beeld uit het participatietraject van de provincie wordt grotendeels bevestigd: uitspraken van inwoners tijdens de keukentafelgesprekken of themabijeenkomsten en reacties op de eerdere stellingen blijken ook in dit grootschaliger en representatiever onderzoek belangrijke geschilpunten. Andere inwoners van Scherpenzeel en Barneveld kunnen zich dus vinden in de thema's en problematieken die naar voor werden gebracht door deelnemers aan het eerdere participatietraject van de provincie.

(2) Scherpenzeelers en Barnevelders verschillen weinig in hun prioriteiten. Voorzieningen, gemeentelijke dienstverlening en inspraak van burgers zijn in beide gemeenten de belangrijkste thema's; belangrijker dan een sterke identiteit en lage belastingen.

Wel onderscheiden Scherpenzeelers zich van Barnevelders bij stellingen over de toekomst van hun gemeente. De Barnevelders zitten regelmatig op één lijn – er zijn duidelijke meerderheden - en geven gematigdere antwoorden. De meningen van Scherpenzeelers zijn meer verdeeld en meer uitgesproken. Bij veel stellingen zijn de Scherpenzeelers met ongeveer evenveel voor- als tegenstanders. Bovendien nemen ze vaker een extremere antwoordpositie in (helemaal eens of helemaal oneens). Als het gaat over de toekomst van hun gemeente, is er in Scherpenzeel sprake van een sterke polarisatie.

(3) Het onderzoek bevestigt dat er onder Scherpenzeelers meer angst leeft over wat de toekomst voor hun gemeente gaat brengen dan onder de Barnevelders. Dat zal niemand verbazen, maar als je een slag dieper kijkt, is er wel een opvallend verschil. Onder de inwoners van Scherpenzeel is een duidelijke link waarneembaar tussen het vertrouwen in het bestuur enerzijds en hoe een inwoner staat tegenover de toekomst van de gemeente. Deze link is niet aan de orde bij inwoners van Barneveld; daar speelt vertrouwen geen belangrijke rol in welke mening men heeft.

In Scherpenzeel is er een negatief verband tussen vertrouwen in het gemeentelijk bestuur enerzijds en provinciaal bestuur anderzijds. Dit betekent dat wie meer vertrouwen heeft in de ene bestuurslaag, minder vertrouwen heeft in de andere en vice versa. Scherpenzeelers die veel vertrouwen hebben in het provinciaal bestuur zien veel vaker voordelen in een eventuele samenvoeging met een andere gemeente, en veel minder nadelen in het blijven van een zelfstandige gemeente. Scherpenzeelers die daarentegen veel vertrouwen hebben in het gemeentelijk bestuur—en dus gemiddeld genomen minder in het provinciaal bestuur—zijn nadrukkelijker bang voor mogelijk negatieve gevolgen van een samenvoeging. Zo gaat deze discussie dus ook over vertrouwen in de overheid.

› Over het onderzoek

› Over Kieskompas

Bij Kieskompas brengen we politieke opinies en maatschappelijke trends in beeld. Dat doen we via gericht panelonderzoek en met behulp van online tools en events. Zo helpen we wetenschappelijk en onafhankelijk onderzoek een stapje vooruit. Het onderzoeksinstituut Kieskompas wordt dan ook gevormd door een groep betrokken en enthousiaste wetenschappers die betrouwbare informatie leveren aan kiezers en besluitvormers.

› Onderzoeksopzet

Dit onderzoek is in opdracht van provincie Gelderland uitgevoerd door de Vrije Universiteit en Kieskompas. Het is nadrukkelijk géén peiling over een eventuele fusie tussen Barneveld en Scherpenzeel en gaat ook niet om een beoordeling van allerlei mogelijke samenwerkingsvarianten. Met dit onderzoek brengen we in kaart wat inwoners belangrijk vinden in hun dorp en wat ze in de toekomst verwachten van hun gemeente.

De vragenlijst is opgesteld op basis van de inbreng van inwoners tijdens keukentafelgesprekken, de verschillende openbare themabijeenkomsten die zijn georganiseerd door provincie Gelderland, de reacties op Facebook en de stellingen die zijn voorgelegd (hetgeen allemaal [hier](#) te vinden is). In dit wetenschappelijk onderzoek werden deze onderwerpen en zorgen van de inwoners voorgelegd aan een grotere groep inwoners om te toetsen of deze ook bij anderen leven. Daarnaast is in dit onderzoek gevraagd naar het gebruik van en de tevredenheid over de verschillende voorzieningen, verbondenheid met mensen in de omgeving, vertrouwen (in instituties) en persoonlijkheid. Deze vragen helpen de motivatie achter bepaalde standpunten te verklaren, en leggen belangrijke verbanden bloot tussen de beweegredenen van burgers en hun meningen. Ook is er een aantal demografische variabelen (zoals leeftijd, geslacht, stemgedrag) gevraagd, zodat de respondenten gewogen kunnen worden en een goede afspiegeling van de Scherpenzeelse en Barneveldse samenleving vormen. In het onderzoek is geprobeerd om representativiteit te benaderen. Toch is het belangrijk om de uitkomsten niet te beoordelen op precieze getallen, maar de uitkomsten te lezen als trends en grove gemiddelden. In de analyse van de vragen hebben wij het daarom ook nooit over precieze percentages.

Het onderzoek is maandagmiddag 30 november op verschillende manieren verspreid:

- › Via de Kieskompas-panels in Scherpenzeel en Barneveld
- › Via het Burgerpanel van de gemeente Barneveld
- › Via stakeholders die gevraagd zijn om de link te verspreiden
- › Via Facebook-advertenties in Scherpenzeel en Barneveld
- › Via deelnemers aan keukentafel- en themagesprekken die gevraagd zijn om de link te verspreiden

Daarnaast zijn een persbericht uitgestuurd en een nieuwsbericht geplaatst op kijkopscherpenzeel.nl. Op maandagmiddag 7 december was het onderzoek door 970 respondenten ingevuld. Hiervan woonden 100 respondenten buiten Barneveld of Scherpenzeel, deze werden buiten de analyses gelaten. Aangezien het om een openbare vragenlijst ging zijn verschillende methodes in de vragenlijst ingebouwd om 'misbruik' (zoals mensen die het onderzoek meerdere keren zouden invullen) waar te nemen, maar van grootschalig misbruik was geen sprake. Wel zijn 8 van de 499 Barnevelders en 3 van de 371 Scherpenzeelers die het onderzoek hadden ingevuld, uitgesloten omdat deze te weinig tijd hadden besteed aan vragen om deze werkelijk te kunnen lezen.

De resultaten van dit onderzoek zijn gewogen naar geslacht, leeftijd en stemgedrag bij de gemeenteraadsverkiezingen van 2018 om de data ten aanzien van deze kenmerken representatief te

maken voor de inwoners van Scherpenzeel en Barneveld¹. Om respondenten een gewicht toe te kennen, moeten hun leeftijd, geslacht en stemgedrag bij de gemeenteraadsverkiezingen bekend zijn. Dit deelden 457 Barnevelders en 337 Scherpenzeelers met ons. Omdat de analyses op gewogen respondenten zijn uitgevoerd, is het verslag gebaseerd op de resultaten van deze twee groepen, wat in totaal een steekproef van 794 oplevert.

› Respondenten (gewogen)

Het wegen van respondenten is een statistische techniek om een groep respondenten representatief te maken voor de grotere groep mensen waarover men een uitspraak wil doen. In dit geval gaat het over een groep Scherpenzeelers en Barnevelders, die de volledige bevolking van beide gemeenten moet voorstellen. Wanneer er bijvoorbeeld meer mannelijke dan vrouwelijke respondenten zijn, maar in de bevolking deze verhouding gelijk is, zullen vrouwelijke respondenten een hoger gewicht krijgen dan mannelijke. Hierdoor is het resultaat van een analyse representatief voor een gelijke groep mannen en vrouwen, omdat de mannelijke antwoorden minder meewegen in het berekenen van het resultaat. Dit is voornamelijk een noodzakelijke techniek wanneer de variabele waarop men weegt een invloed heeft op het antwoord van een respondent. Wanneer mannen het met een bepaald standpunt in het algemeen minder eens zijn, en er meer mannen tussen de respondenten zitten, is het resultaat van analyses daardoor niet generaliseerbaar naar de volledige bevolking. Een statistische weging biedt dan de oplossing.

Variabelen die regelmatig binnen onderzoek worden gebruikt om op te wegen zijn geslacht en leeftijd. Aanvullend hebben wij ook gewogen op stemgedrag bij de lokale verkiezingen, omdat de partij waarvoor men gestemd heeft mogelijk invloed heeft op het antwoord dat men geeft. Eerder onderzoek toonde aan dat het wegen op stemgedrag bij verkiezingen belangrijk is voor het representatiever maken van de antwoorden. Hierdoor stellen onze resultaten de mening voor van vier gelijke leeftijdsgroepen en evenveel mannen als vrouwen, een directe afspiegeling van de bevolking in Scherpenzeel en Barneveld. Ook is het aandeel kiezers van de lokale partijen in de resultaten gelijkaardig aan het aandeel van de kiezers bij de uitslagen in 2018.

Hieronder geven we kort en in tabelvorm inzicht in de verdeling van de dataset. Op deze dataset zijn de analyses in het vervolg van dit rapport uitgevoerd. Het gaat hier om de gewogen verdelingen, dus na correctie ter bevordering van de representativiteit zoals hierboven beschreven. Deze verdeling op basis van leeftijd, geslacht en stemvoorkeur is een dichte benadering van deze verdeling in de Scherpenzeelse bevolking enerzijds en de Barneveldse bevolking anderzijds. Op opleidingsniveau is niet gewogen, maar ook deze verdeling binnen de gewogen respondenten is weergegeven.

Leeftijdscategorie	%	#
18 - 34	26.0%	207
35 - 49	24.3%	193
50 - 64	26.5%	210
65 +	23.2%	184
Totaal	100.0%	794

Geslacht	%	#
Man	51.8%	411
Vrouw	48.2%	383
Totaal	100.0%	794

¹ Gewichten hoger dan het 98^e percentiel zijn getrimd.

Stemgedrag lokale verkiezingen 2018 - Scherpenzeel	%	#
Gemeentebelangen Scherpenzeel	28.3%	95
SGP	16.0%	54
CDA	10.1%	34
PRO Scherpenzeel	10.7%	36
ChristenUnie	9.6%	32
Te jong om te stemmen	4.2%	14
Niet-stemmers	21.0%	71
Totaal	100.0%	337

Stemgedrag lokale verkiezingen 2018 - Barneveld	%	#
PRO 98 PRO Barneveld Pvda D66	12.4%	57
SGP	18.3%	84
CDA	11.0%	50
Lokaal belang	10.1%	46
ChristenUnie	13.2%	60
VVD	6.4%	29
Burgerinitiatief	4.3%	20
Blanco lijst 8	0.5%	2
Te jong om te stemmen	4.2%	19
Niet-stemmers	19.5%	89
Totaal	100.0%	457

Opleidingsniveau	%	#
WO doctoraal of master	10.6%	84
HBO/WO bachelor of kandidaats	33.9%	269
HAVO/VWO bovenbouw, WO/HBO propedeuse	10.7%	85
MBO 2-3-4, of MBO voor 1998	25.7%	204
Eerste drie jaar HAVO/VWO, MAVO, VMBO (theoretisch en gemengde leerweg)	6.0%	48
MBO 1, LBO, VBO, VMBO (kader- en beroepsgerichte leerweg)	11.6%	92
(Geen) basisonderwijs	0.9%	7
Weet ik niet / geen opgave	0.8%	6
Totaal	100%	794

› Resultaten

› Verklarende factoren

Om beter inzicht te krijgen in de motivatie achter bepaalde standpunten, werd een aantal vragen gesteld die verklarende factoren vormen. Voornamelijk vertrouwen in bestuur bleek een sterke samenhang te hebben met de antwoorden van Scherpenzeelers op stellingen over de toekomst van hun gemeente. Ook verbondenheid, voornamelijk met mensen uit de nabije omgeving, vertoonde samenhang met de mening van respondenten, al was deze minder uitgesproken dan voor vertrouwen. Tot slot werd ook een aantal vragen gesteld over iemands persoonlijkheid, gefocust op hoe empathisch iemand is en of iemand openstaat voor verandering. Deze vertoonden echter geen verband met de antwoorden van inwoners.

Vertrouwen en verbondenheid zijn verklarende factoren: ze geven aan dat de mening van een inwoner deels verklaard kan worden door hoeveel vertrouwen men heeft in het bestuur en hoe verbonden men zich voelt met zijn omgeving. Het zijn echter geen oorzakelijke factoren, enkel een verband. Er kan dus geen uitspraak worden gedaan of wantrouwen in het bestuur geleid heeft tot bepaalde meningen, of meningen geleid hebben tot wantrouwen in het bestuur. Wel geven deze factoren richting aan zowel het gemeentelijk als provinciaal bestuur over hoe inwoners ten opzichte van hen staan, en wat dat betekent voor wat er leeft onder de inwoners.

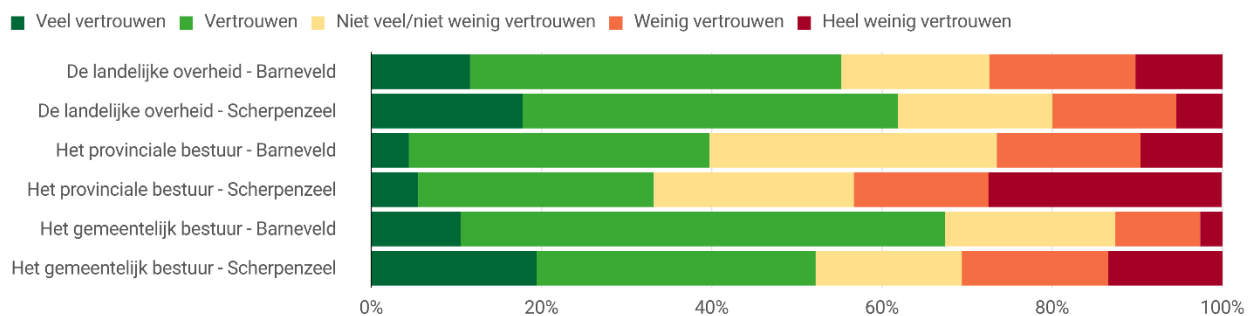
› Institutioneel vertrouwen

De inwoners van Barneveld en Scherpenzeel werd gevraagd in welke mate ze vertrouwen hebben in verschillende instituties. Omdat de samenhang tussen het vertrouwen in de instituties zodanig verschilde tussen de twee gemeenten, is enkel gekeken naar de twee items die het grootste verband hebben met de meningen van de inwoners: *vertrouwen in provinciaal bestuur* en *vertrouwen in gemeentelijk bestuur*.

De figuur hieronder toont aan dat zowel in Scherpenzeel als Barneveld iets minder dan vier op de tien (veel) vertrouwen heeft in het *provinciale bestuur*. In Barneveld heeft een kleinere groep van drie op tien (heel) weinig vertrouwen in het *provinciale bestuur*, maar in Scherpenzeel is dit iets meer dan vier op tien. Het *gemeentelijk bestuur* van Barneveld heeft veel vertrouwen: twee op drie Barnevelders geeft aan dat ze (veel) vertrouwen hebben in hen, en slechts een kleine minderheid van één op tien heeft (heel) weinig vertrouwen. In Scherpenzeel heeft de helft (veel) vertrouwen in hun gemeentelijk bestuur, en drie op tien heeft (heel) weinig vertrouwen. Het is echter niet zo dat Scherpenzeelers in het algemeen minder vertrouwen hebben in een bestuurlijke entiteit: de *landelijke overheid* wordt wel door een meerderheid vertrouwd, net zoals bij Barnevelders.

Hoeveel vertrouwen heeft u in de onderstaande instellingen of groepen?

Kieskompas

Door Kieskompas Gemaakt met LocalFocus

Bron: Onderzoek Kieskompas in Scherpenzeel & Barneveld (30 november - 07 december 2020)

Wantrouwen in zowel het gemeentelijke als het provinciale bestuur is meer uitgesproken in Scherpenzeel. Een opvallende bevinding die niet uit deze grafiek is af te lezen, is het verband tussen vertrouwen in bestuur op beide niveaus. In Barneveld is dit een positief verband: wie meer vertrouwen heeft in het ene, heeft ook meer vertrouwen in het ander. In Scherpenzeel is het verband echter negatief: wie meer vertrouwen heeft in het provinciaal bestuur, heeft minder vertrouwen in het gemeentelijk bestuur, en vice versa.

› Verbondenheid

Een tweede verklarende factor is verbondenheid. Inwoners werden gevraagd hoe verbonden ze zich voelen met mensen uit hun directe en verdere omgeving. Een statistische techniek, genaamd Principal Component Analysis, werd uitgevoerd op de zeven vragen over verbondenheid en vond een onderliggende structuur. De vragen vielen uiteen in twee categorieën: verbondenheid met directe omgeving en met bredere omgeving. Dit betekent dat iemand die aangeeft zich meer verbonden te voelen met mensen uit hun straat, zich ook meer verbonden voelt met de andere mensen die tot de directe omgeving behoren: mensen in hun buurt, dorp, en gemeente. De tabel hieronder geeft aan onder welke categorie elke vraag valt. De ladingen, die een cijfer zijn tussen -1 en 1, geven aan hoe sterk het antwoord van een persoon samenhangt met de onderliggende categorie.

Ik voel me verbonden met de mensen in...	Categorie: Verbondenheid met ...	
	Directe omgeving	Bredere omgeving
- ... mijn straat	0.812	
- ... mijn buurt	0.865	
- ... mijn dorp	0.776	
- ... mijn gemeente	0.652	
- ... mijn regio/streek		0.793
- ... Gelderland		0.822
- ... Nederland		0.738

De verbondenheid met de mensen op één plaats werd niet gerelateerd aan de positie op stellingen; wel hoe hoog men scoorde binnen een categorie. Er werd dus niet gekeken naar bijvoorbeeld de samenhang met *hoe verbonden men zich voelt met mensen in hun straat*, maar wel met hoe hoog men scoort op *verbondenheid met de directe omgeving* (van straat tot gemeente).

› Persoonlijkheid

Tot slot werd onderzocht of bepaalde persoonlijkheidseigenschappen verband hielden met de antwoorden van de inwoners. Twee persoonlijkheidseigenschappen die in academische literatuur worden gezien als verklarend voor soortgelijke standpunten, zijn empathie en openheid voor verandering. Er werd geen verband gevonden tussen deze persoonlijkheidseigenschappen en de positie die inwoners innemen op stellingen. Dit is een bevinding op zich, want het betekent dat openstaan voor verandering geen grote rol lijkt te spelen in hoe inwoners denken over de toekomst van hun gemeente.

› Prioriteiten bij toekomst gemeente

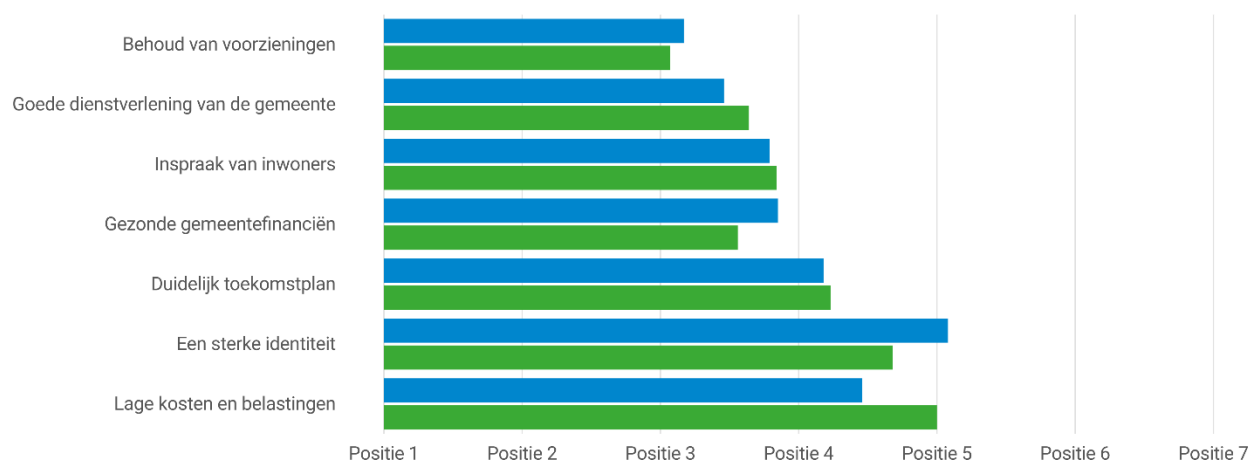
Allereerst is gevraagd om zeven overstijgende thema's te rangschikken, waarbij de belangrijkste bovenaan geplaatst moest worden en de minst belangrijke onderaan. In het onderstaande figuur staat de gemiddelde positie van de verschillende overstijgende thema's. De thema's die door inwoners het belangrijkste gevonden werden (en dus juist een laag gemiddelde hebben) staan bovenaan in het onderstaande figuur. Scherpenzeelers en Barnevelders verschillen weinig in hun prioriteiten. Zowel in Barneveld als Scherpenzeel wordt het *behoud van voorzieningen* en *goede dienstverlening* door veel inwoners als erg belangrijk gezien. Ook *inspraak van inwoners* en *gezonde gemeentefinanciën* scoren hoog. Het valt daarbij op dat Scherpenzeelers *gezonde gemeentefinanciën* belangrijker vinden dan Barnevelders en dat *lage kosten en belastingen* gemiddeld genomen de laagste prioriteit voor Scherpenzeelers heeft. In Barneveld scoort '*Een sterke identiteit*' het laagst. Voor inwoners van Scherpenzeel is '*een sterke identiteit*' belangrijker dan voor Barnevelders, hoewel *een duidelijk toekomstplan*, *gezonde gemeentefinanciën*, *inspraak van inwoners*, *goede dienstverlening*, en *het behoud van voorzieningen* gemiddeld genomen belangrijker wordt gevonden. In de volgende hoofdstukken worden deze overstijgende thema's verder uitgediept.

Als u aan de toekomst van uw gemeente denkt, wat vindt u dan de belangrijkste?

Gemiddelde positie per thema: Hoe belangrijker voor inwoners, hoe lager gemiddelde positie en hoe hoger in dit figuur

■ Barneveld ■ Scherpenzeel

Door Kieskompas Gemaakt met LocalFocus

Bron: Onderzoek Kieskompas in Scherpenzeel & Barneveld (30 november - 07 december 2020)

› Voorzieningen, gemeentelijke dienstverlening en financiën

› Voorzieningen

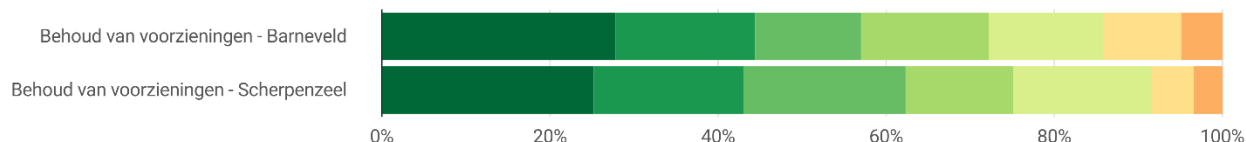
Het *behoud van voorzieningen* is voor veel inwoners van Scherpenzeel en Barneveld erg belangrijk als ze aan de toekomst van hun gemeente denken. Een kwart van de Scherpenzeelers en Barnevelders zet dit zelfs helemaal bovenaan, en ongeveer zes op de tien geven het een plaats in hun top drie.

Als u aan de toekomst van uw gemeente denkt, wat vindt u dan de belangrijke overwegingen?

Rankschik deze naar hoe belangrijk u ze vindt, waarbij de belangrijkste bovenaan staat.

■ 1 ■ 2 ■ 3 ■ 4 ■ 5 ■ 6 ■ 7

Door Kieskompas Gemaakt met LocalFocus

Bron: Onderzoek Kieskompas in Scherpenzeel & Barneveld (30 november - 07 december 2020)

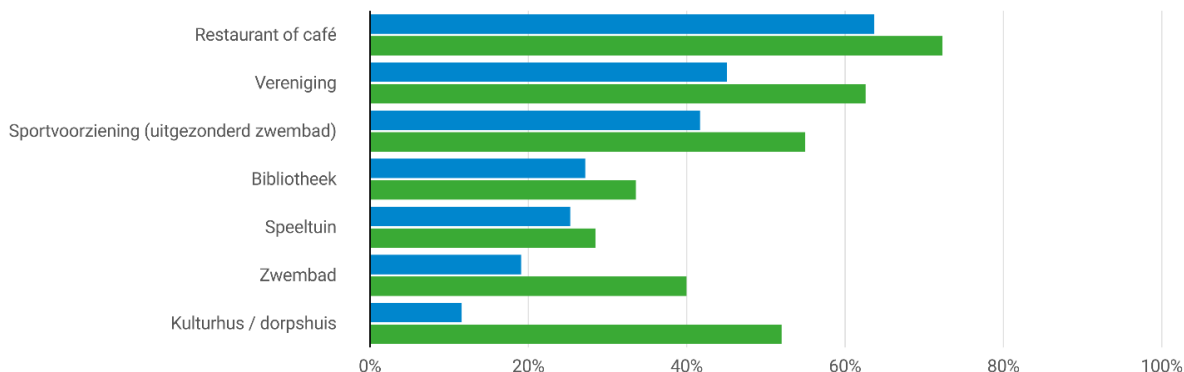
Inwoners van Scherpenzeel en Barneveld maakten voor de corona-uitbraak dan ook veel gebruik van de verschillende voorzieningen in hun gemeente, vooral van de horeca, verenigingen en sportvoorzieningen. Inwoners van Scherpenzeel zeggen vaker gebruik te maken van de verschillende voorzieningen in hun gemeente dan de inwoners in Barneveld. Dit verschil is opvallend groot voor het *zwembad* en het *dorpshuis*: in Scherpenzeel zijn er dubbel zoveel frequente gebruikers van het zwembad als in Barneveld, voor het dorpshuis zijn dit er zelfs vijfmaal zoveel.

Aangezien in beide gemeenten een groot deel van de inwoners (voor de corona-uitbraak) gebruik maakten van de voorzieningen in hun gemeente, is het geen verrassing dat velen het *behoud van voorzieningen* een prioriteit vinden in toekomstige beslissingen over hun gemeente. De frequentie van gebruik vertoonde geen duidelijk onderling patroon. Het is dus niet zo dat inwoners die meer naar de bibliotheek gaan, ook vaker naar een restaurant of vereniging gaan. Eén op de tien inwoners geeft aan minder dan één keer per maand gebruik te maken van minimaal één van de onderstaande voorzieningen. Er is ook een opvallend verschil tussen de twee gemeenten: één op de tien Barnevelders zegt regelmatig (minstens maandelijks) gebruik te maken van vijf of meer van de onderstaande voorzieningen; in Scherpenzeel is dit één op drie.

Aantal mensen die, voor de corona-uitbraak, in hun gemeente minstens één keer per maand gebruik maakten van de volgende voorzieningen.

■ Barneveld ■ Scherpenzeel

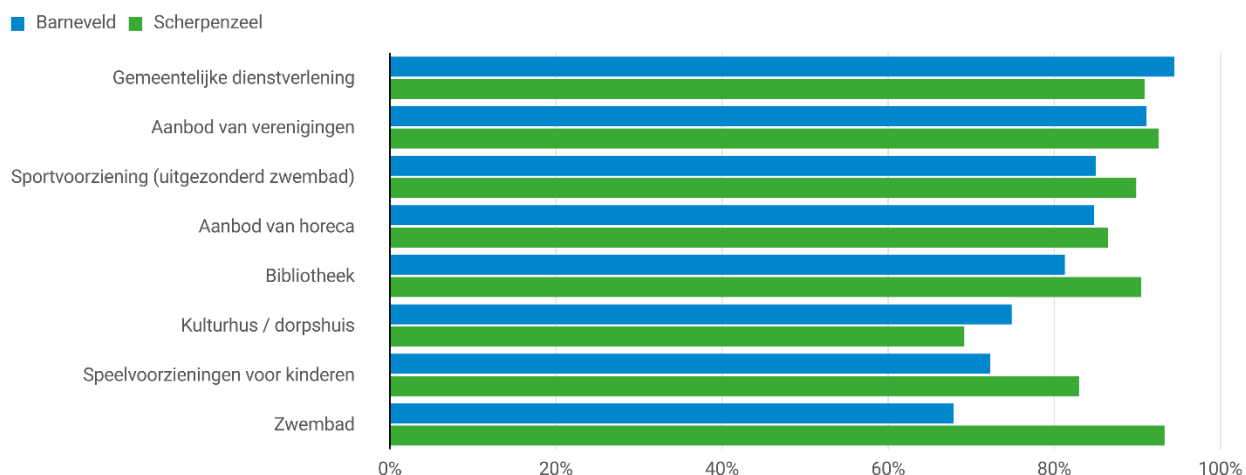

Door Kieskompas Gemaakt met LocalFocus

Bron: Onderzoek Kieskompas in Scherpenzeel & Barneveld (30 november - 07 december 2020)

Ook vroegen we de respondenten in hoeverre ze tevreden zijn met de huidige voorzieningen in hun gemeente. Over het algemeen zijn mensen (heel erg) tevreden over de verschillende voorzieningen in hun gemeente (zie onderstaande figuur). Inwoners van Barneveld zijn het minst tevreden over het *zwembad*, de *speelvoorzieningen voor kinderen*, en het *dorpshuis*. Het valt daarbij op dat men in Scherpenzeel het minst tevreden is met het *dorpshuis* ondanks dat deze vaak gebruikt wordt. Het minst tevreden is daarbij relatief, want over elke voorziening is steeds minimaal zeven op tien inwoners van beide gemeenten (heel erg) tevreden.

Percentage (heel erg) tevreden over ...

Door Kieskompas Gemaakt met LocalFocus

Bron: Onderzoek Kieskompas in Scherpenzeel & Barneveld (30 november - 07 december 2020)

De aanwezige voorzieningen in beide gemeenten worden gewaardeerd en frequent bezocht door de inwoners van zowel Barneveld als Scherpenzeel. In Scherpenzeel worden voornamelijk het zwembad, de speelvoorzieningen voor kinderen en de bibliotheek beter beoordeeld dan in Barneveld. Inwoners van Scherpenzeel maken ook vaker gebruik van deze voorzieningen dan inwoners van Barneveld. Toch zijn frequentie en tevredenheid niet altijd nauw verbonden; zo bezoekt maar één op de tien Barnevelders het dorpshuis regelmatig, maar geeft zeven op de tien wel aan dat ze er (heel erg) tevreden over zijn.

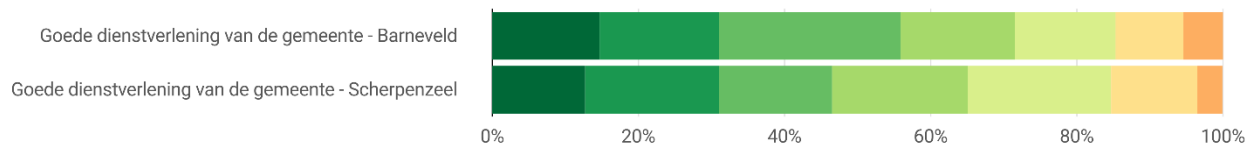
› Gemeentelijke dienstverlening

Net zoals de aanwezigheid van voorzieningen, is ook *de gemeentelijk dienstverlening* erg belangrijk voor de inwoners in beide gemeenten. De helft van de Scherpenzeelers en zes op de tien Barnevelders plaatsen dit thema in hun top drie. Zoals in de figuur hierboven te zien is, zijn in beide gemeenten bijna alle inwoners (heel erg) tevreden over de *dienstverlening van hun gemeente*.

Als u aan de toekomst van uw gemeente denkt, wat vindt u dan de belangrijke overwegingen?

Rankschik deze naar hoe belangrijk u ze vindt, waarbij de belangrijkste bovenaan staat.

1 2 3 4 5 6 7

Door Kieskompas Gemaakt met LocalFocus

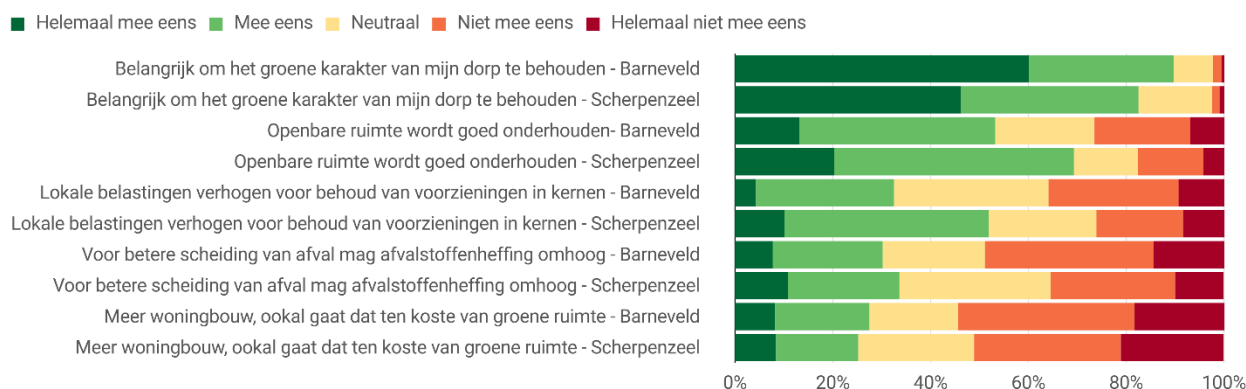
Bron: Onderzoek Kieskompas in Scherpenzeel & Barneveld (30 november - 07 december 2020)

Er werd de inwoners een aantal algemene stellingen over dienstverlening van de gemeente voorgelegd. Zowel in Barneveld als Scherpenzeel vinden inwoners *het groene karakter van de gemeente behouden* heel belangrijk. In Barneveld is de helft van de inwoners tevreden over het *onderhoud van de openbare ruimte* (straten, fietspaden, stoepen en het groen) en in Scherpenzeel is dit zelfs zeven op tien. De helft van de Scherpenzeelers is het er mee eens dat *lokale belastingen verhoogd mogen worden om de voorzieningen in de kernen overeind te houden*, tegenover een derde van de Barnevelders.

In Barneveld is de helft het er (helemaal) niet mee eens dat *het afval beter gescheiden moet worden, zelfs als daardoor de afvalstoffenheffing omhoog gaat*, terwijl dit in Scherpenzeel maar een derde is. In beide gemeenten is ongeveer de helft het er (helemaal) niet mee eens dat *er meer woningen moeten komen als dat ten koste van groen gaat*, slechts een kwart van de inwoners is het hier wel mee eens.

In hoeverre bent u het eens of oneens met de volgende stellingen?

Kieskompas

Door Kieskompas Gemaakt met LocalFocus

Bron: Onderzoek Kieskompas in Scherpenzeel & Barneveld (30 november - 07 december 2020)

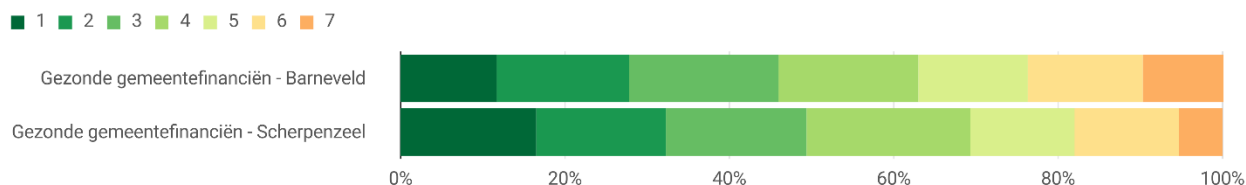
› Gemeentefinanciën en lokale belastingen

Goede voorzieningen en de gemeentelijke dienstverlening zijn natuurlijk afhankelijk van de financiële situatie van de gemeente en de inkomsten van de gemeente. Zowel de inwoners van Scherpenzeel als Barneveld vinden *Gezonde gemeentefinanciën* dan ook van groot belang voor de toekomst van hun gemeente. In beide gemeenten geeft ongeveer de helft van de inwoners dit thema een podiumplaats.

Als u aan de toekomst van uw gemeente denkt, wat vindt u dan de belangrijke overwegingen?

Kieskompas

Rankschik deze naar hoe belangrijk u ze vindt, waarbij de belangrijkste bovenaan staat.

Door Kieskompas Gemaakt met LocalFocus

Bron: Onderzoek Kieskompas in Scherpenzeel & Barneveld (30 november - 07 december 2020)

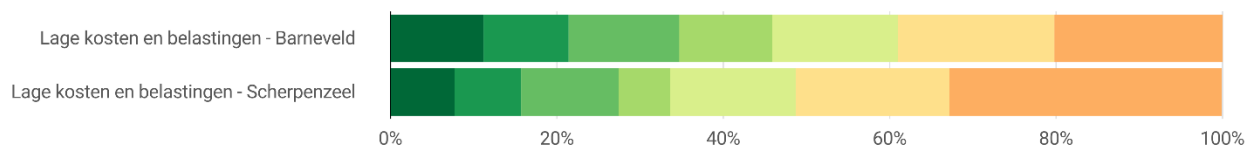
Lage kosten en belastingen zijn minder van belang voor Scherpenzeelers dan voor Barnevelders. Slechts een kleine groep van de inwoners plaatst dit thema in de top drie. Eén op drie Scherpenzeelers plaatst het zelfs helemaal onderaan, tegenover één op vijf Barnevelders.

Als u aan de toekomst van uw gemeente denkt, wat vindt u dan de belangrijke overwegingen?

Rankschik deze naar hoe belangrijk u ze vindt, waarbij de belangrijkste bovenaan staat.

1 2 3 4 5 6 7

Door Kieskompas Gemaakt met LocalFocus

Bron: Onderzoek Kieskompas in Scherpenzeel & Barneveld (30 november - 07 december 2020)

› Toekomst van voorzieningen, dienstverlening en de financiën

Ook vroegen we de inwoners van Scherpenzeel en Barneveld op welke manier ze denken dat voorzieningen, de gemeentelijke dienstverlening en de financiën van de gemeente beïnvloed worden bij een eventuele samenvoeging of het blijven van een zelfstandige gemeente. Er werd ook gekeken naar de invloed van vertrouwen in het gemeentelijk bestuur enerzijds en het provinciaal bestuur anderzijds, en de relatie met de positie die inwoners innemen op de stellingen.

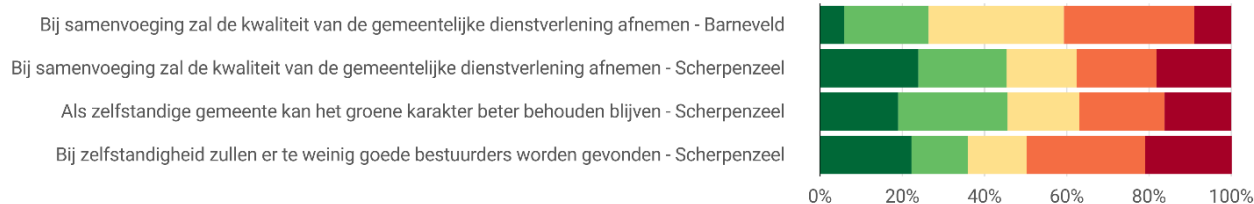
Twee op de tien Barnevelders verwacht dat *de kwaliteit van de gemeentelijke dienstverlening zal afnemen bij een samenvoeging met een andere gemeente*, terwijl in Scherpenzeel bijna de helft van de inwoners dit verwacht. Scherpenzeelers maken zich hier dus vaker zorgen over dan Barnevelders, waarbij het ook opvalt dat Scherpenzeelers vaker de extremere 'helemaal (on)eens' positie innemen. Daarnaast blijkt dat hoe minder vertrouwen Scherpenzeelers hebben in het provinciale bestuur, en hoe meer vertrouwen ze hebben in hun gemeentelijk bestuur, hoe meer ze verwachten dat de kwaliteit zal verminderen.

Ook vindt bijna de helft van de Scherpenzeelers dat het *groene karakter beter behouden kan blijven wanneer de gemeente zelfstandig blijft*; vier op de tien is het hier (helemaal) niet mee eens. Hoe minder vertrouwen Scherpenzeelers in het provinciale bestuur hebben, en hoe meer vertrouwen in het gemeentelijke bestuur, hoe vaker ze het hier (helemaal) mee eens zijn. De helft van de Scherpenzeelers is het er ook (helemaal) niet mee eens dat *bij zelfstandigheid te weinig goede bestuurders gevonden zullen worden*; bijna vier op tien verwacht dit wel. Ook hier is een link met vertrouwen in bestuur: inwoners van Scherpenzeel die meer vertrouwen hebben in het provinciaal bestuur zijn het hier vaker (helemaal) mee eens; inwoners die meer vertrouwen hebben in het gemeentelijke bestuur zijn het hier juist vaker (helemaal) niet mee eens. Deze laatste twee vragen werden niet gesteld aan inwoners van Barneveld.

In hoeverre bent u het eens met onderstaande stellingen?

Helemaal mee eens   Mee eens   Neutraal   Niet mee eens   Helemaal niet mee eens

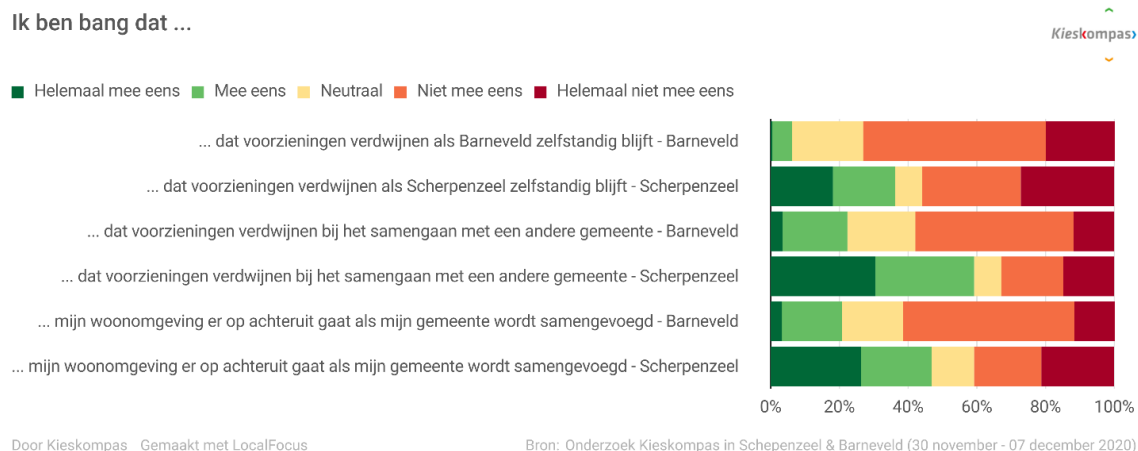
Door Kieskompas Gemaakt met LocalFocus

Bron: Onderzoek Kieskompas in Scherpenzeel & Barneveld (30 november - 07 december 2020)

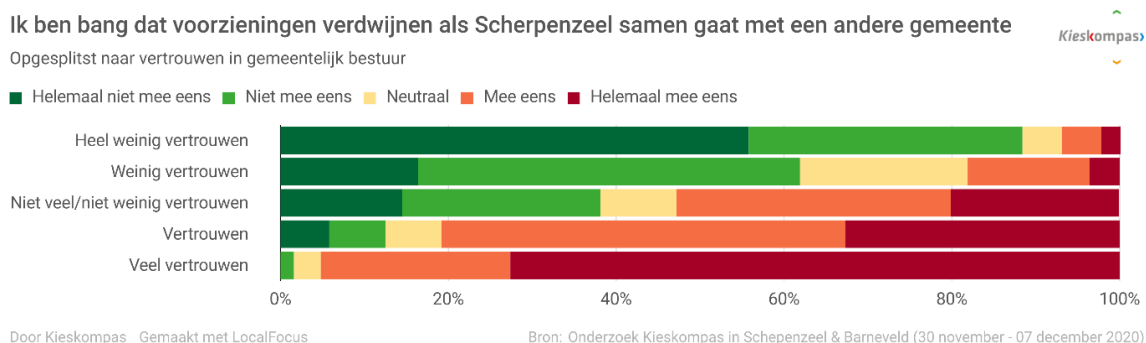
In de verslagen van de keukentafelgesprekken en de verschillende themabijeenkomsten kwam ook duidelijk naar voren dat sommige inwoners bang waren dat het aanbod van voorzieningen en de kwaliteit

van de woonomgeving zou afnemen bij het blijven van een zelfstandige gemeente, terwijl andere juist bang waren dat het zou afnemen als de gemeente zou worden samengevoegd met een andere gemeente. In onderstaande figuur wordt duidelijk dat deze angst bij de inwoners van Scherpenzeel veel vaker aanwezig is dan bij Barnevelders. Zo is maar een klein groepje in Barneveld bang *dat voorzieningen zullen verdwijnen als Barneveld zelfstandig blijft*. Wel is één op vijf Barnevelders bang dat *voorzieningen zullen verdwijnen en hun woonomgeving er op achteruit zou gaan* als ze zouden samenvoegen met een andere gemeente, maar meer dan de helft geeft aan dat ze hier niet bang voor zijn. Barnevelders die minder vertrouwen hebben in het provinciaal en gemeentelijk bestuur blijken angstiger te zijn over het algemeen, al is dit effect kleiner dan voor Scherpenzeelers.

In Scherpenzeel is bijna vier op tien bang dat voorzieningen verdwijnen als Scherpenzeel zelfstandig blijft, hoewel meer dan de helft het hier (helemaal) niet mee eens is. Deze angst is sterker bij degenen die minder vertrouwen hebben in het gemeentelijk bestuur, en degenen met meer vertrouwen in het provinciaal bestuur. Daarentegen is zes op tien Scherpenzeelers bang voor het *verdwijnen van voorzieningen bij samenvoeging* en geeft slechts één op drie aan hier niet bang voor te zijn. Ook is bijna de helft van de Scherpenzeelers bang dat hun woonomgeving er op achteruit gaat bij een samenvoeging; vier op tien is hier niet bang voor. Ook hier is een duidelijke trend van de extremere *'helemaal' mee eens* of *'helemaal' niet mee eens* positie onder de Scherpenzeelers.

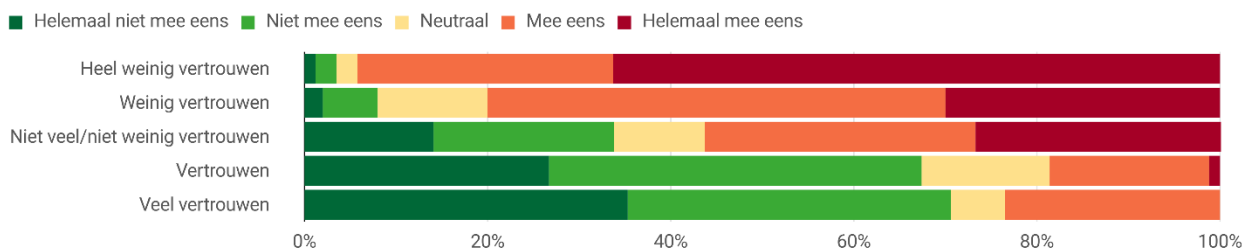
Scherpenzeelers vertonen een sterke samenhang tussen hun standpunt en mate van vertrouwen: meer angst voor de negatieve gevolgen van samenvoeging gaat samen met meer vertrouwen in het gemeentelijk bestuur, en minder in het provinciaal bestuur. Ruim negen op de tien Scherpenzeelers die veel vertrouwen hebben in het gemeentelijk bestuur geven aan bang te zijn dat voorzieningen verdwijnen als Scherpenzeel samengaat met een andere gemeente, terwijl van de Scherpenzeelers met weinig of heel weinig vertrouwen in het gemeentelijke bestuur maar een hele kleine groep hier bang voor is.

Een omgekeerd effect zien we bij vertrouwen in het provinciale bestuur. Ruim negen op de tien Scherpenzelers met heel weinig vertrouwen in het provinciale bestuur is bang dat voorzieningen bij een samenvoeging verloren gaan, terwijl dit bij degenen met veel vertrouwen ongeveer twee op de tien is.

Ik ben bang dat voorzieningen verdwijnen als Scherpenzeel samen gaat met een andere gemeente

Opgesplitst naar vertrouwen in provinciaal bestuur

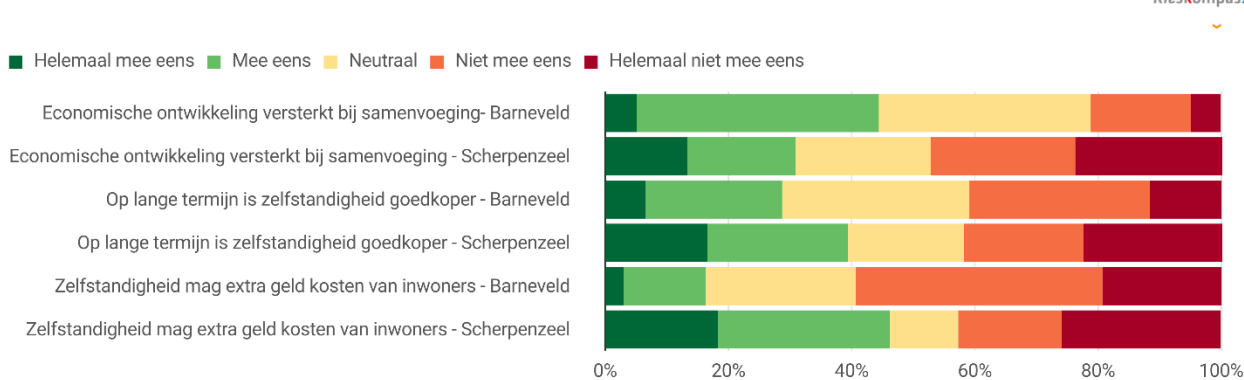

Door Kieskompas Gemaakt met LocalFocus

Bron: Onderzoek Kieskompas in Scherpenzeel & Barneveld (30 november - 07 december 2020)

Ook over de economische gevolgen bij een samenvoeging of het blijven van een zelfstandige gemeente zijn de meningen verdeeld. Zo verwacht de helft van de Barnevelders dat *een samenvoeging met een andere gemeente de economische ontwikkeling van de gemeente zal versterken*, terwijl slechts één op de drie Scherpenzelers dit verwacht en bijna de helft van de Scherpenzelers het hier (helemaal) niet mee eens is. Vier op de tien Scherpenzelers en drie op de tien Barnevelders verwachten dat *het blijven van een zelfstandige gemeente op de lange termijn goedkoper is dan een samenvoeging*, maar in beide gemeenten is vier op de tien het juist helemaal niet eens met deze stelling. Tot slot vindt de helft van de Scherpenzelers *zelfstandigheid zo belangrijk dat het extra geld van de inwoners mag kosten*; ruim vier op de tien is het hier niet mee eens. In Barneveld zijn veel minder mensen van mening dat *het blijven van een zelfstandige gemeente zo belangrijk is dat het extra geld mag kosten van de inwoners*. In Scherpenzeel, maar niet in Barneveld, is er ook een verband tussen hoe verbonden een inwoner zich voelt met zijn nabije omgeving en zijn mening: hoe groter het gevoel van verbondenheid, hoe meer hij het hier mee eens is.

In hoeverre bent u het eens met onderstaande stellingen?

Door Kieskompas Gemaakt met LocalFocus

Bron: Onderzoek Kieskompas in Scherpenzeel & Barneveld (30 november - 07 december 2020)

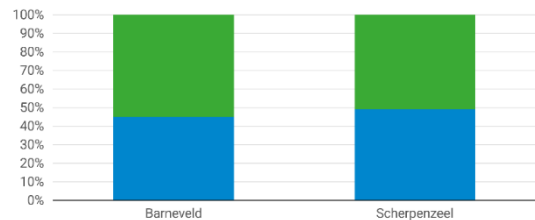
Ook bij de stellingen over economische gevolgen van een samenvoeging vertonen Scherpenzelers hetzelfde patroon: hoe meer men eens is met een stelling dat samenvoegen positieve gevolgen zal hebben, hoe meer vertrouwen in het provinciaal bestuur, en hoe minder in het gemeentelijk bestuur; en vice versa.

Vervolgens legden wij de inwoners van Scherpenzeel en Barneveld een aantal dilemma's voor, waarbij ze moesten aangeven welke van twee mogelijkheden ze het allerbelangrijkst vonden. Deze vraagstelling is noodzakelijk omdat veel mensen beide keuzes belangrijk vinden, waardoor moeilijk af te leiden is welke voor hen de hoogste prioriteit heeft. Ze hoeven elkaar niet uit te sluiten, maar soms gaat een verbetering op één gebied ten koste van het ander. Om beter te kunnen inschatten wat Barnevelders en Scherpenzeelers dan het allerbelangrijkste vinden, werden ze gedwongen een keuze te maken.

Bij de keuze voor een efficiënte ambtelijke organisatie of een vast contactpersoon koos iets meer dan de helft van de inwoners in Scherpenzeel en Barneveld voor 'de gemeente een efficiënte ambtelijke organisatie' en iets minder dan de helft voor 'Er is een vast contactpersoon voor inwoners en ondernemers'.

Wat vindt u het belangrijkste voor een gemeente?

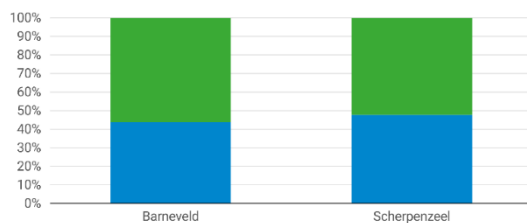
- Er is een vast contactpersoon voor inwoners en ondernemers:
- De gemeente heeft een efficiënte ambtelijke organisatie

Bron: Onderzoek Kieskompas in Scherpenzeel & Barneveld (30 november - 07 december 2020)

Wat vindt u het belangrijkste voor een gemeente?

- Ambtenaren die een sterke band hebben met de lokale samenleving
- Deskundige ambtenaren

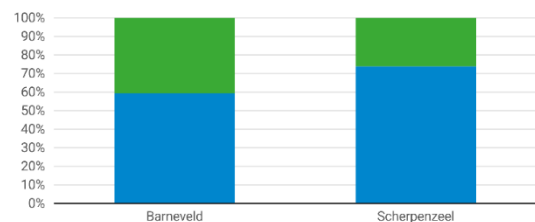
Bron: Onderzoek Kieskompas in Scherpenzeel & Barneveld (30 november - 07 december 2020)

Bij het tweede dilemma moesten inwoners de keuze maken tussen *ambtenaren die een sterke band hebben met de lokale samenleving* en *deskundige ambtenaren*. Een kleine meerderheid koos voor *deskundige ambtenaren*. Zowel in Scherpenzeel als Barneveld zijn de meningen dus verdeeld over het prioriteren van efficiëntie of korte lijnen met de ambtenaren, waarbij net iets meer inwoners *deskundige ambtenaren* kiezen.

Bij het derde dilemma werden inwoners gevraagd of ze voorkeur gaven aan een *gemeente met een breed aanbod aan voorzieningen* of aan een *gemeente die lage belastingen heeft*. In beide gemeenten verkiest een meerderheid het aanbod aan voorzieningen boven lage belastingen, maar dit is meer uitgesproken in Scherpenzeel. Daar koos driekwart van de inwoners voor breed aanbod aan voorzieningen, tegenover zes op tien van de Barnevelders.

Wat vindt u het belangrijkste voor een gemeente?

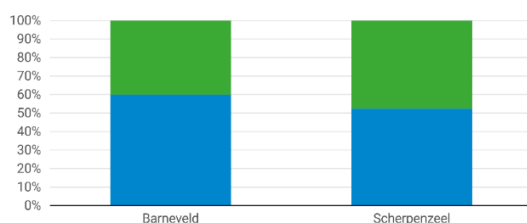
- De gemeente heeft een breed aanbod van voorzieningen:
- De gemeente heeft lage belastingen

Bron: Onderzoek Kieskompas in Scherpenzeel & Barneveld (30 november - 07 december 2020)

Wat vindt u het belangrijkste voor een gemeente?

- Enkel noodzakelijke, maar betaalbare voorzieningen
- Uitgebreidere, maar duurdere voorzieningen

Bron: Onderzoek Kieskompas in Scherpenzeel & Barneveld (30 november - 07 december 2020)

Het laatste dilemma binnen dit thema bevat een specifiekere versie van het vorige: *enkel noodzakelijke, maar betaalbare voorzieningen* versus *uitgebreidere, maar duurdere voorzieningen*. In Scherpenzeel is de verdeling ongeveer gelijk, maar in Barneveld kiest een kleine meerderheid van zes op tien dat *enkel noodzakelijke, maar betaalbare voorzieningen* aanwezig zijn. Van de meerderheid die voorzieningen belangrijker vindt dan belastingen, vindt dus niet iedereen dat er meer dan het noodzakelijke aanbod aanwezig moet zijn.

Inspraak, identiteit en duidelijk toekomstplan

Inspraak van inwoners

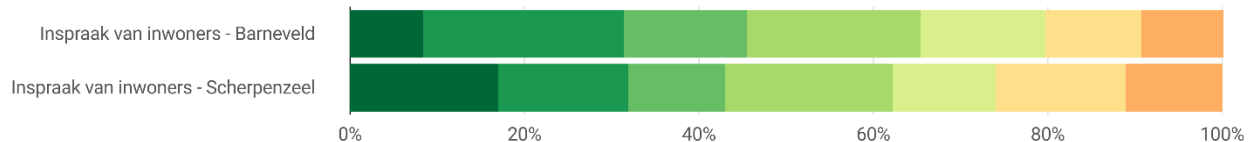
Een ander belangrijk thema voor de inwoners van Scherpenzeel en Barneveld is de *inspraak van inwoners*. Ruim vier op de tien heeft het thema *inspraak van inwoners* in de top drie geplaatst en in Scherpenzeel heeft zelfs bijna twee op de tien dit als het allerbelangrijkste aangegeven.

Als u aan de toekomst van uw gemeente denkt, wat vindt u dan de belangrijke overwegingen?

Rankschik deze naar hoe belangrijk u ze vindt, waarbij de belangrijkste bovenaan staat.

Kieskompas

1 2 3 4 5 6 7

Door Kieskompas Gemaakt met LocalFocus

Bron: Onderzoek Kieskompas in Scherpenzeel & Barneveld (30 november - 07 december 2020)

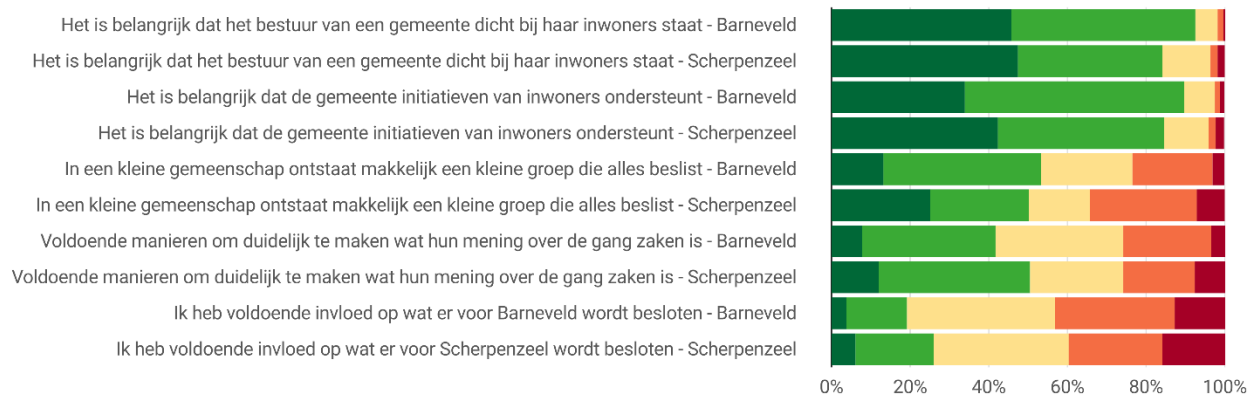
Een overgrote meerderheid is het er dan ook (helemaal) mee eens dat *het belangrijk is dat het bestuur van een gemeente dicht bij haar inwoners staat* en dat de gemeente *initiatieven van inwoners ondersteunt*. Ruim vier op de tien Barnevelders en iets minder dan de helft van de Scherpenzeelers vindt dat er *voldoende manieren zijn om duidelijk te maken wat hun mening over de gang van zaken is*. Een veel kleinere groep (twee op de tien in Barneveld en een kwart in Scherpenzeel) is van mening dat ze voldoende invloed heeft op wat er uiteindelijk besloten wordt. Hoe minder vertrouwen in het gemeentelijk bestuur, hoe minder inspraak en invloed een Scherpenzeeler denkt te hebben.

De helft is van mening dat *in een kleine gemeenschap makkelijk een kleine groep ontstaat die alles beslist*, maar ruim één op drie Scherpenzeelers en één op de vier Barnevelders is het hier (helemaal) niet mee eens. Scherpenzeelers die meer vertrouwen hebben in het provinciaal bestuur zijn het hier vaker mee eens, terwijl Scherpenzeelers die meer vertrouwen hebben in het gemeentelijk bestuur het er juist vaker niet mee eens zijn. In Barneveld is er geen verband tussen vertrouwen en welke mening men heeft over deze stelling.

In hoeverre bent u het eens met onderstaande stellingen?

Kieskompas

Helemaal mee eens Mee eens Neutraal Niet mee eens Helemaal niet mee eens

Door Kieskompas Gemaakt met LocalFocus

Bron: Onderzoek Kieskompas in Scherpenzeel & Barneveld (30 november - 07 december 2020)

› Een sterke identiteit

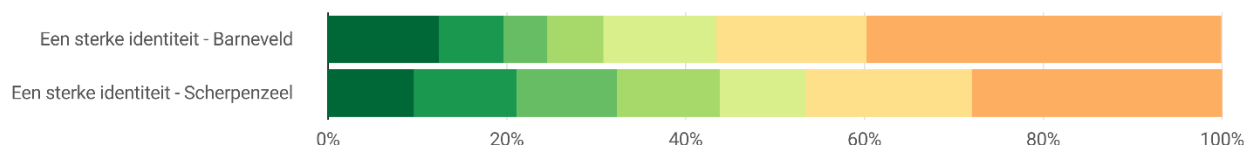
Het hebben van *een sterke identiteit* is voor inwoners in Scherpenzeel belangrijker dan voor inwoners van Barneveld, hoewel *een duidelijk toekomstplan, gezonde gemeentefinanciën, inspraak van inwoners, goede dienstverlening en het behoud van voorzieningen* gemiddeld genomen belangrijker wordt gevonden. Vier op de tien Barnevelders heeft 'Een sterke identiteit' zelfs op de laatste plek geplaatst.

Als u aan de toekomst van uw gemeente denkt, wat vindt u dan de belangrijke overwegingen?

Kieskompas

Rankschik deze naar hoe belangrijk u ze vindt, waarbij de belangrijkste bovenaan staat.

■ 1 ■ 2 ■ 3 ■ 4 ■ 5 ■ 6 ■ 7

Door Kieskompas Gemaakt met LocalFocus

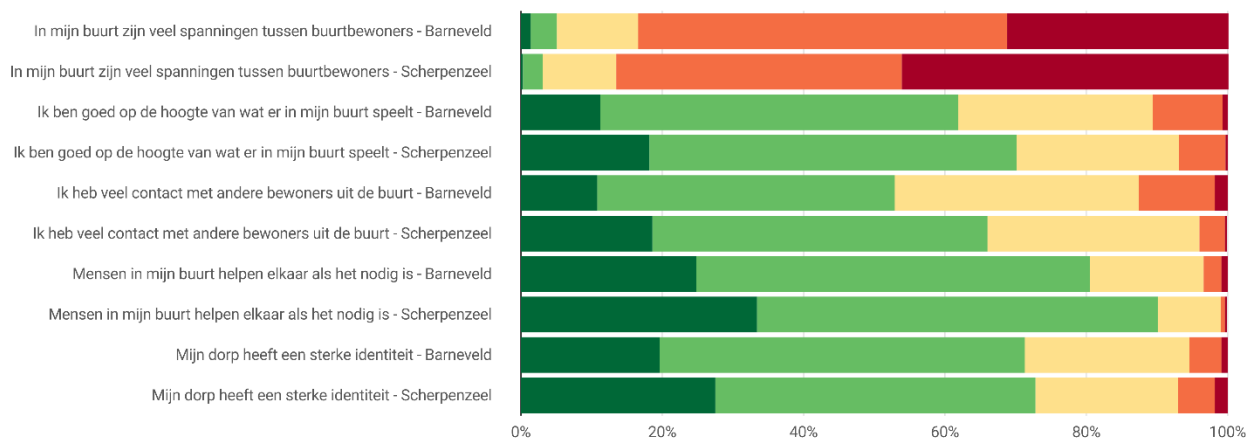
Bron: Onderzoek Kieskompas in Scherpenzeel & Barneveld (30 november - 07 december 2020)

Over het algemeen zijn inwoners van Scherpenzeel en Barneveld erg betrokken bij hun woonomgeving. Zo zegt de meerderheid *veel contact te hebben met andere bewoners uit de buurt en goed op de hoogte te zijn wat er speelt*, terwijl slechts een klein deel dit niet van zichzelf vindt. Daarnaast zegt de overgrote meerderheid dat *mensen in hun buurt elkaar helpen als dat nodig is*, en zeggen maar weinigen dat er *spanning zijn tussen buurtbewoners in hun buurt*. Het is dan ook niet verbazingwekkend dat ruim zeven op de tien Scherpenzeelers en Barnevelders het er (helemaal) mee eens is dat *hun dorp een sterke identiteit heeft*.

In hoeverre bent u het eens met onderstaande stellingen?

Kieskompas

■ Helemaal mee eens ■ Mee eens ■ Neutraal ■ Niet mee eens ■ Helemaal niet mee eens

Door Kieskompas Gemaakt met LocalFocus

Bron: Onderzoek Kieskompas in Scherpenzeel & Barneveld (30 november - 07 december 2020)

Er is een duidelijke samenhang tussen hoe verbonden een inwoner zich voelt met mensen in de nabije omgeving (in de straat, buurt, dorp en gemeente) en hoe betrokken ze zeggen te zijn bij hun woonomgeving. Meer specifiek zijn Scherpenzeelers en Barnevelders die zich meer verbonden voelen het vaker er mee eens dat ze goed op de hoogte zijn, *veel contact hebben, mensen elkaar helpen* en dat hun *dorp een sterke identiteit* heeft. Ze zijn het er vaker niet mee eens dat er *spanningen zijn tussen buurtbewoners*.

› Duidelijk toekomstplan

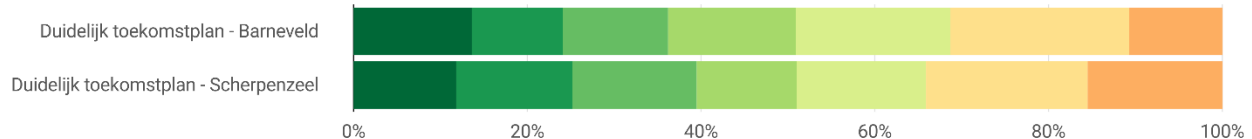
Ruim drie op de tien Scherpenzelers en een kwart van de Barnevelders heeft ‘*Duidelijk toekomstplan*’ in hun top drie van belangrijkste overstijgende thema’s voor de toekomst van hun gemeente opgenomen. In dit onderzoek worden daarbij niet de verschillende varianten onderzocht, maar wordt in kaart gebracht wat inwoners belangrijk vinden en in de toekomst verwachten van hun gemeente.

Als u aan de toekomst van uw gemeente denkt, wat vindt u dan de belangrijke overwegingen?

Kieskompas

Rankschik deze naar hoe belangrijk u ze vindt, waarbij de belangrijkste bovenaan staat.

■ 1 ■ 2 ■ 3 ■ 4 ■ 5 ■ 6 ■ 7

Door Kieskompas Gemaakt met LocalFocus

Bron: Onderzoek Kieskompas in Scherpenzeel & Barneveld (30 november - 07 december 2020)

› Toekomst van inspraak, identiteit en de gemeente

Wij vroegen Scherpenzelers en Barnevelders op welke manier ze denken dat de inspraak van inwoners, de identiteit van de gemeente en hun gemeente in het algemeen beïnvloed wordt bij een eventuele samenvoeging of het blijven van een zelfstandige gemeente. Ook hier speelt vertrouwen en verbondenheid een rol.

Twee op drie Barnevelders vindt dat *de identiteit van een dorp niks te maken heeft met het zijn van een zelfstandige gemeente*, terwijl iets minder dan een kwart het hier (helemaal) niet mee eens is. In Scherpenzeel vindt iets minder dan de helft dat *de identiteit van een dorp niks te maken heeft met het zijn van een zelfstandige gemeente* en vindt iets minder dan de helft van wel. In Scherpenzeel is er een uitgesproken verband tussen hoe meer vertrouwen in het provinciaal bestuur en hoe minder vertrouwen in het gemeentelijk bestuur enerzijds, en hoe meer men het eens is met deze stelling.

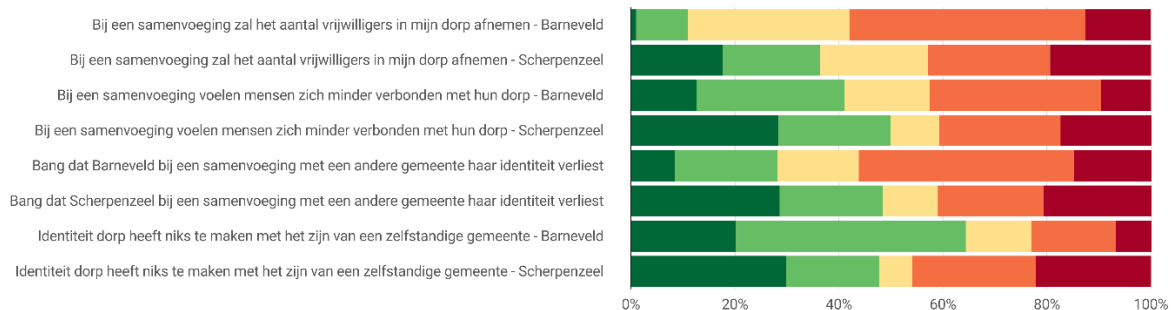
Over het algemeen zijn Barnevelders ook minder bang dat bij een samenvoeging het aantal vrijwilligers, de identiteit van het dorp en de verbondenheid met het dorp zal afnemen dan mensen in Scherpenzeel. In Barneveld verwacht één op de tien dat het aantal vrijwilligers bij een samenvoeging zal afnemen, terwijl bijna vier op de tien Scherpenzelers dit verwacht. Ook is de helft van de Scherpenzelers bang dat Scherpenzelers zich bij een samenvoeging *minder verbonden voelen met hun dorp* en *Scherpenzeel haar identiteit verliest*, maar ruim vier op de tien is het hier (helemaal) niet mee eens.

Hoeveel vertrouwen een Scherpenzeeler heeft in het provinciaal of gemeentelijk bestuur, verklaart hoeveel ze het er mee eens zijn dat samenvoeging deze negatieve gevolgen met zich mee zal brengen. Verklaren betekent echter niet dat er een causaal verband aanwezig is, en het één dus het ander veroorzaakt. Wel betekent het dat we op basis van hoeveel vertrouwen een Scherpenzeeler heeft in bestuur, een goede inschatting kunnen maken van welk antwoord die Scherpenzeeler geeft op een vraag over samenvoeging. Daarnaast speelt de verbondenheid van de Scherpenzeeler met mensen in hun nabije omgeving ook een rol in hun angst: hoe meer verbonden men zich voelt, hoe banger men is dat Scherpenzeel haar identiteit verliest. Bij Barnevelders heeft de verbondenheid die ze voelen met anderen hier geen effect op.

In hoeverre bent u het eens met onderstaande stellingen?

Kieskompas

■ Helemaal mee eens ■ Mee eens ■ Neutraal ■ Niet mee eens ■ Helemaal niet mee eens

Door Kieskompas Gemaakt met LocalFocus

Bron: Onderzoek Kieskompas in Scherpenzeel & Barneveld (30 november - 07 december 2020)

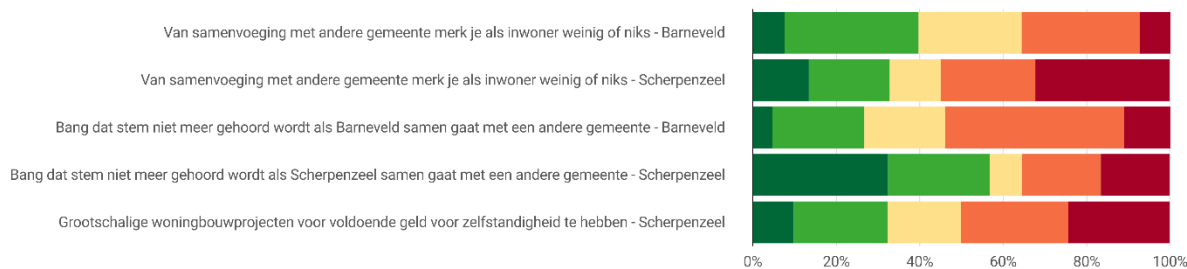
Eén op de drie Scherpenzeelers is het er (helemaal) mee eens dat *inwoners weinig of niks merken van een samenvoeging met een andere gemeente*, maar meer dan de helft is het hier (helemaal) niet mee eens. Deze mening is nauw verbonden met vertrouwen en verbondenheid. Scherpenzeelers die zich meer verbonden voelen met mensen in de nabije omgeving zijn het hier vaker niet mee eens. In Barneveld is de groep die van mening is dat inwoners daar weinig van merken iets groter (vier op de tien) en de groep die het hier niet mee eens is juist iets kleiner (ruim één op de drie), en deze keuze is voor Barnevelders onafhankelijk van de mate van vertrouwen in bestuur of het gevoel van verbondenheid met anderen.

In Scherpenzeel zijn mensen vaker *bang dat hun stem bij samenvoeging niet meer gehoord zal worden* (meer dan de helft) dan in Barneveld (ruim een kwart). Deze angst is meer aanwezig bij Scherpenzeelers die zich meer verbonden voelen met mensen uit hun nabije omgeving. Eén op drie Scherpenzeelers vindt dat er *grootschalige woningbouwprojecten mogen komen om zelfstandigheid te behouden*, terwijl de helft van de Scherpenzeelers het daar (helemaal) niet mee eens is.

In hoeverre bent u het eens met onderstaande stellingen?

Kieskompas

■ Helemaal mee eens ■ Mee eens ■ Neutraal ■ Niet mee eens ■ Helemaal niet mee eens

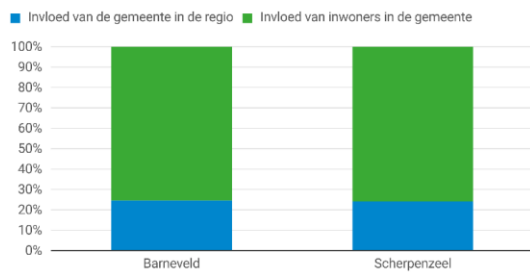
Door Kieskompas Gemaakt met LocalFocus

Bron: Onderzoek Kieskompas in Scherpenzeel & Barneveld (30 november - 07 december 2020)

Ook over deze thema's werden respondenten een aantal dilemma's voorgelegd, waarbij ze moesten aangeven welk van de twee ze het belangrijkste vinden.

Daarbij kiest twee op de drie Scherpenzelaars voor een gemeente waar *'Inwoners kunnen meedenken over het beleid'*, terwijl één op de drie liever heeft dat *'Ingewikkelde beslissingen overgelaten worden aan de ambtelijke organisatie'*. Barnevelders kozen nog vaker voor *inwoners die meedenken*.

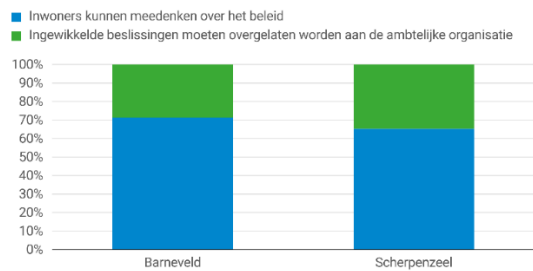
Wat vindt u het belangrijkste voor een gemeente?

Bron: Onderzoek Kieskompas in Scherpenzeel & Barneveld (30 november - 07 december 2020)

In Barneveld geeft bijna driekwart de voorkeur aan een *gemeentebestuur dat weet wat er bij de burgers leeft*. In Scherpenzeel vindt vier op de tien een *slagvaardig gemeentebestuur* belangrijker dan een *gemeentebestuur dat weet wat er bij de burgers leeft*, waardoor dus zes op de tien kiest voor een *gemeentebestuur dat weet wat er leeft*. Scherpenzelaars met meer vertrouwen in het provinciaal bestuur en minder in het gemeentelijk bestuur kiezen vaker voor een *slagvaardig gemeentebestuur*.

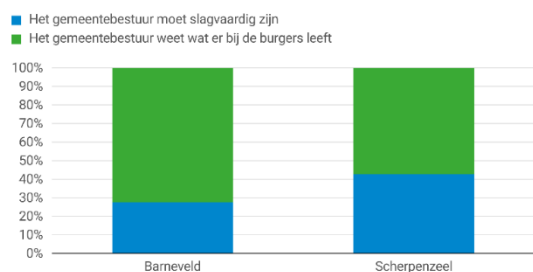
Wat vindt u het belangrijkste voor een gemeente?

Bron: Onderzoek Kieskompas in Scherpenzeel & Barneveld (30 november - 07 december 2020)

Zowel in Scherpenzeel als in Barneveld vindt driekwart de *invloed van inwoners in de eigen gemeente* belangrijker dan de *invloed van hun gemeente in de regio*.

Wat vindt u het belangrijkste voor een gemeente?

Bron: Onderzoek Kieskompas in Scherpenzeel & Barneveld (30 november - 07 december 2020)

Wat vindt u het belangrijkste voor een gemeente?

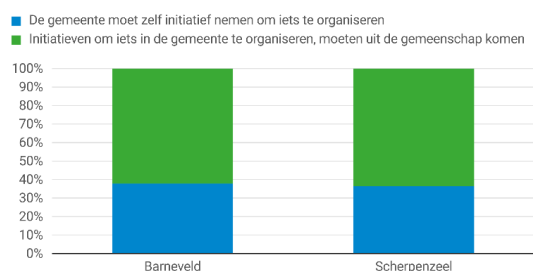

Door Kieskompas Bron: Onderzoek Kieskompas in Scherpenzeel & Barneveld (30 november - 07 december 2020)

Ruim vier op de tien Scherpenzelaars en Barnevelders kiest voor *bestuurders uit de lokale samenleving, ook als ze expertise missen*, terwijl zes op de tien kiest voor *'Om een hoge kwaliteit te krijgen, mogen bestuurders van buiten de lokale samenleving komen'*. Ook hier is vertrouwen voor Scherpenzelaars een verklarende factor: inwoners die vinden dat bestuurders ook van buiten de lokale samenleving mogen komen, geven aan minder vertrouwen te hebben in het gemeentelijk bestuur.

Ruim één op de drie Scherpenzelaars en Barnevelders vindt dat *de gemeente zelf initiatief moet nemen om iets te organiseren* en twee op de drie vindt dat *initiatieven om iets te organiseren uit de gemeenschap moeten komen*.

Wat vindt u het belangrijkste voor een gemeente?

Bron: Onderzoek Kieskompas in Scherpenzeel & Barneveld (30 november - 07 december 2020)